

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

3 тиждень

(15 - 21.01.2024)

Дата випуску:

23.01.2024

www.phc.org.ua

fb.com/phc.org.ua

Резюме за 03 тиждень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 394,6 на 100 000 населення, що на 18,3% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та більше на 9,9% аналогічного показника минулого тижня.

- В 20 (80%) регіонах України зафіксовано широке географічне поширення вірусів грипу; в системі рутинного та дозорного епіднагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 37,9%.

- Зареєстровано 173 пацієнта, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипозного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник – 282,8 на 100 000 населення, що на рівні минулого тижня, та 197 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,6%.

- В системі дозорного епіднагляду визначені віруси SARS-CoV-2, парагрипу, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси, метапневмовіруси.

- Протягом звітного тижня профілактичні щеплення проти грипу отримали 1 254 особи, із них 1 048 осіб із груп медичного та епідемічного ризиків (табл. 1).

- Зареєстровано п'ять летальних випадків серед пацієнтів із діагнозом «Грип»: у 4 випадках визначено фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований та в одному – одночасно фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований і SARS-CoV-2, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР). Всі померлі не мали профілактичних щеплень проти грипу та COVID-19.

- В системі рутинного епіднагляду сталося 30 летальних випадки серед осіб із позитивними результатами тестування на визначення антигену SARS-CoV-2.

Резюме з початку сезону по Україні

- З 2 жовтня до 21 січня 2024 року на ГРВІ перехворіло 2 288 634 особи (6,4%), що на 25,6% більше аналогічного періоду сезону 2022-2023 років. Питома вага дітей серед захворілих становить 54,4% (табл. 1).

- З початку поточного епідсезону серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигену SARS-CoV-2 встановлено 130 232 випадки захворювання на COVID-19 – 5,7% від загальної кількості зареєстрованих випадків ГРВІ. Із позитивним результатом тестування на COVID-19 померло 650 особи, із них – 4 дитини віком до 17 років.

- За даними рутинного епіднагляду станом на 21 січня в системі рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 в 95,6% випадках, в інших випадках визначені віруси грипу та респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).

- Всього з початку сезону зареєстровано 14 летальних випадків унаслідок грипу.

- Станом на 21 січня проти грипу вакциновано 129 840 осіб, з них 81 933 – особи з групи медичного та епідемічного ризику, що становить 0,96% від загальної цільової групи.

Таблиця 1. Основні показники за 3 тиждень та з початку епідемічного сезону

№ п/п	Назва показника	Всього з початку сезону	За поточний тиждень	За минулий тиждень	Ріст/ Зниження, %
Інформація про захворюваність на ГРВІ					
1	Кількість випадків, інтенсивний показник	2 288 634 6 359,6	142 006, 394,6	129 220 359,1	+9,9%
	із них дітей, інтенсивний показник	1 244 737 1 845	66 681 988,5	59 010 874,8	+13%
2	Госпіталізовано, із них дітей	68 451 34 057	4 728 2 364	4 410 2 282	+318 вип. +82 вип.
3	Кількість летальних випадків унаслідок грипу, із них дітей	14 0	5 0	2 0	-3 вип. 0
4	Кількість осіб, які вакциновані проти грипу, із них осіб груп ризику	129 840 81 933	1 254 1 048	1 677 1 192	-423 особи -144 особи
Інформація щодо проведених досліджень на визначення вірусів грипу методом ПЛР					
	Кількість проведених досліджень в рутинній системі епіднагляду	3 790	762	587	+175 досл.
	із них із позитивним результатом	739	303	98	+205 досл.
	Кількість проведених досліджень в дозорній системі епіднагляду	2 017	160	154	+4 досл.
	із них із позитивним результатом	147	46	26	+20 досл.
Інформація про захворюваність на COVID-19					
1	Кількість підтверджених випадків COVID-19, із них дітей	130 232 14 530	3 654 393	4 479 463	-18,3% -15,1%
2	Госпіталізовано, із них дітей	26 073 4 977	1 012 204	1 144 246	-132 вип. -42 вип.
3	Кількість летальних випадків із діагнозом COVID-19, із них дітей	650 4	30 0	27 0	+3 вип. 0

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (02 тиждень 2024 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) Польща та Білорусь повідомили про середню інтенсивність епідемічного процесу; Молдова, Словаччина та Угорщина – про низьку активність грипу.

Про спорадичне географічне поширення вірусів грипу доповіли з Польщі та Словаччині, в Молдові та Угорщині зареєстровано регіональне, а в Білорусі - широке поширення вірусів грипу.

На звітному тижні інформацію щодо реєстрації випадків захворюваності на грип не надала Румунія (рис. 1).

У Європейському регіоні зведена частка позитивних результатів на віруси грипу дозорних зразків матеріалів із установ первинної медико-санітарної допомоги істотно перевищує 10% епідемічний поріг. Активність SARS-CoV-2 та RSV збільшена, але демонструє тенденцію до зниження.

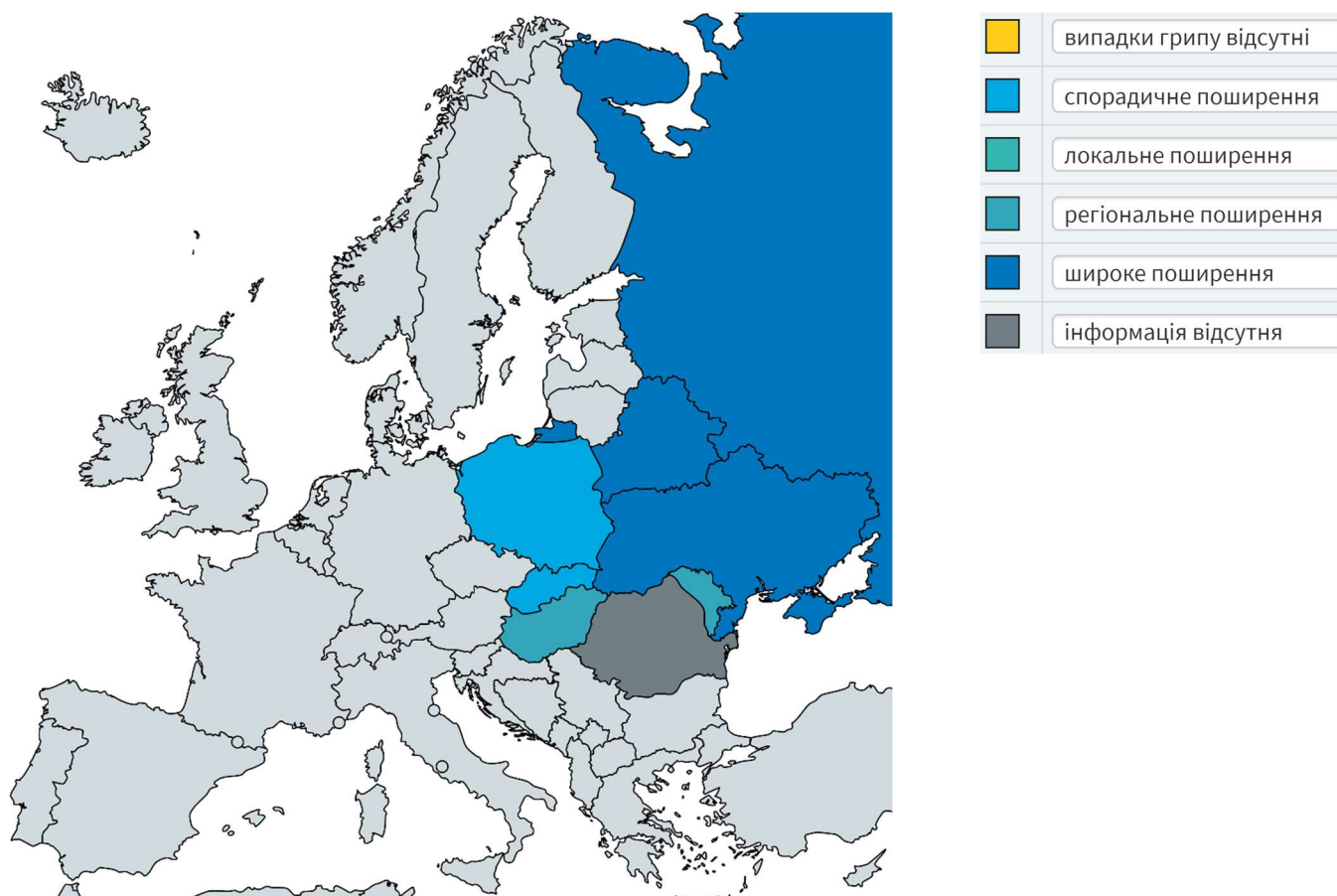

Рис. 1. Згідно даних щодо географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 02 тиждень 2024 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 1 тижні 2024 року взяли участь у Європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Великобританії (Шотландія), Греції,

Нідерландах, Німеччині та Франції зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин, а в Італії – помірне перевищення рівня. Водночас в Іспанії та Португалії визначено дуже високий рівень надлишкової смертності. Оцінка від EuroMOMO для європейських країн-учасниць показує підвищений рівень надлишкової смертності в цілому та у вікових групах старше 45 років.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах Європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Треба врахувати, що результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, та затримки реєстрації випадків.

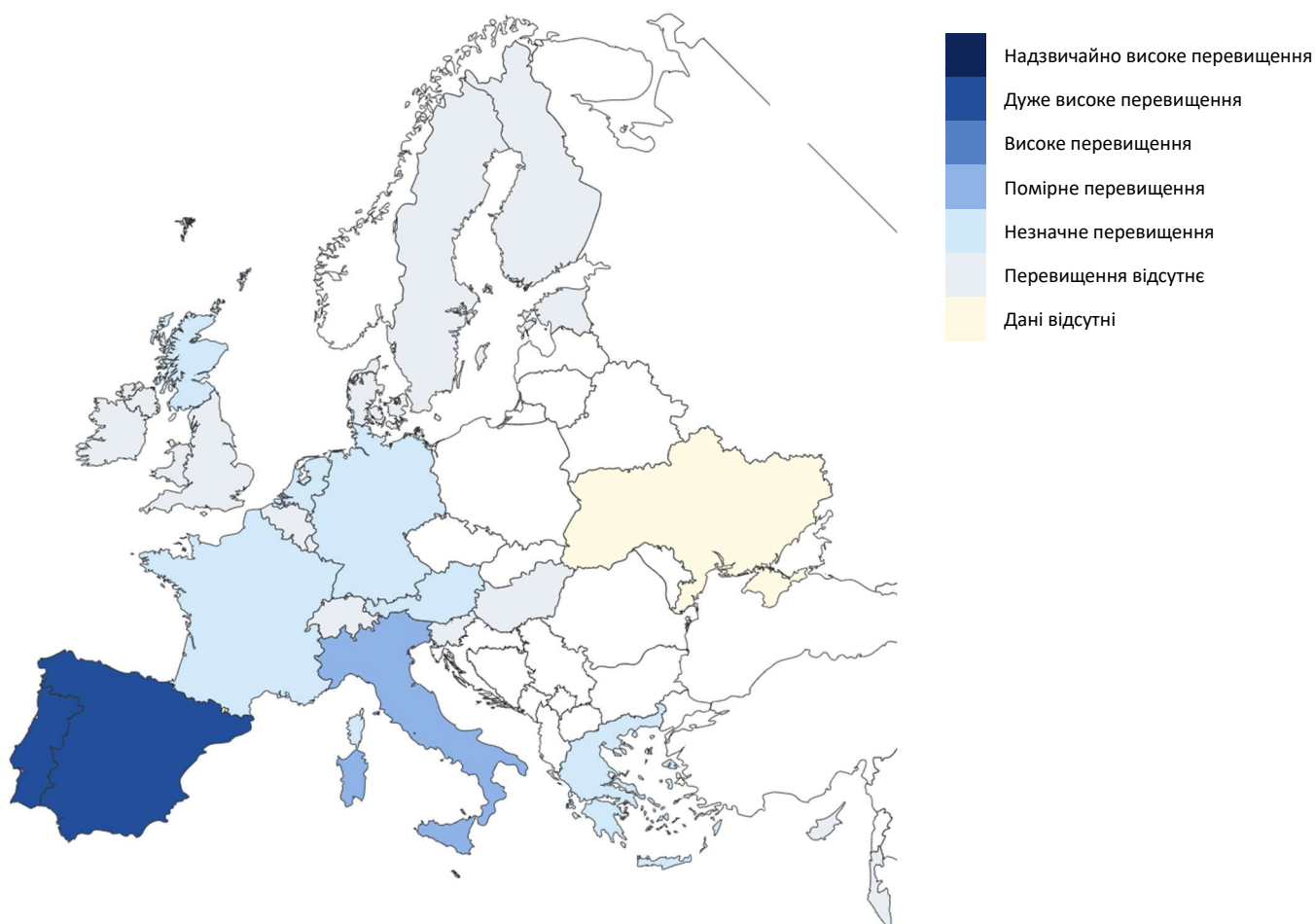

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи з щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 1 тиждень 2024 року

¹ Z-показник надлишкової смертності – стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами або регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

1. Гострі респіраторні вірусні інфекції

Дані рутинного епіднагляду за 03 тиждень 2024 року надані закладами охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховане на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 142 006 осіб, із них 66 681 – діти віком до 17 років. Питома вага дітей серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ становить 47%. Інтенсивний показник захворюваності² становить 394,6 на 100 000 населення, що на 18,3% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та більше на 9,9% аналогічного показника минулого тижня (рис. 3).

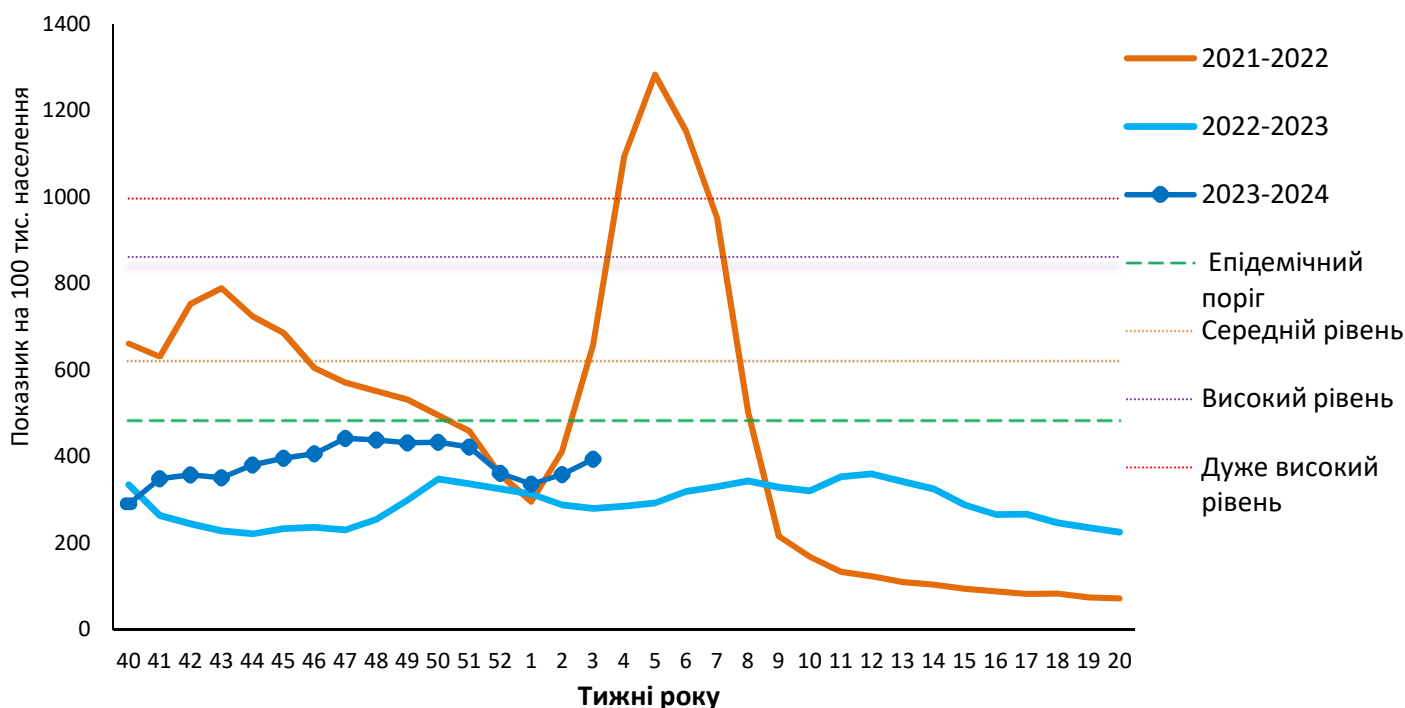

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порогу, 03 тиждень 2024 року

На рисунку 4 показаний розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ. Перевищення епідемічного порогу середнього рівня зареєстровано в Житомирській та Чернівецькій областях. В інших регіонах України ситуація стабільна, зберігається неепідемічний рівень.

² Інтенсивний показник захворюваності розрахований згідно кількості населення за даними Державної служби статистики України

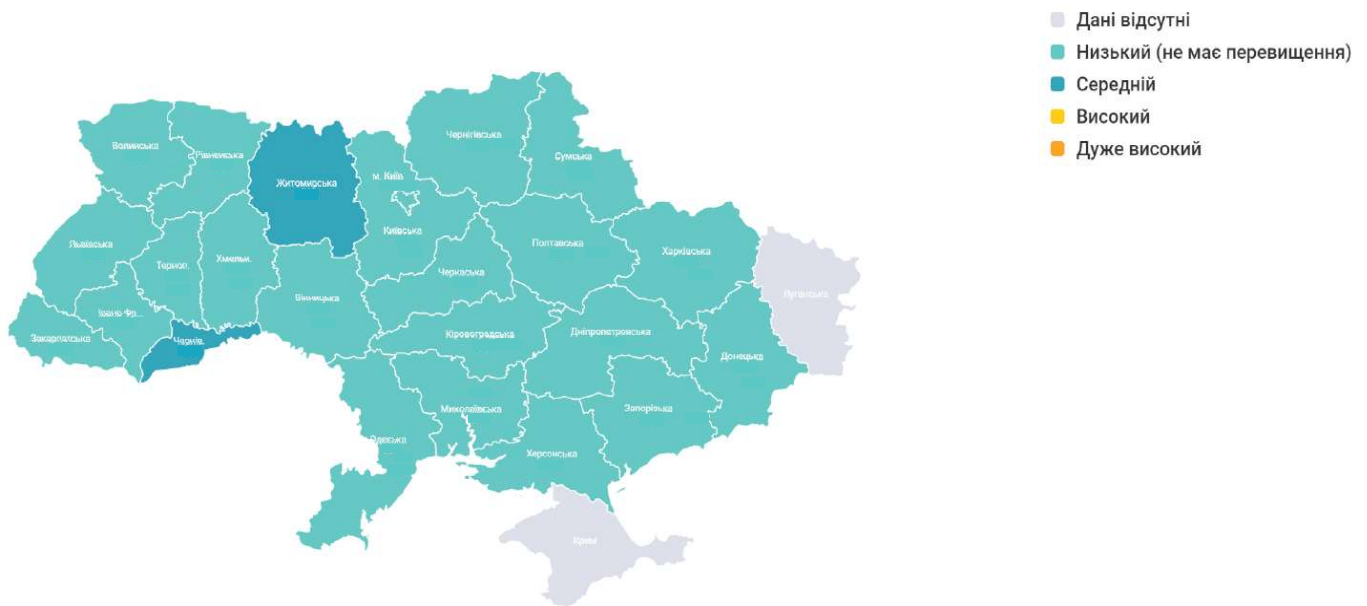

Рис. 4. Розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ, 03 тиждень 2024 року

З 15 до 21 січня було госпіталізовано 4 728 осіб (3,3% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 364 – діти до 17 років, що становить 50% серед госпіталізованих. На звітному тижні зареєстровано п'ять летальних випадків серед пацієнтів із діагнозом «Грип»: у місті Києві (39 та 70 років), Львівській (55 років) та в Івано-Франківській (61 та 70 років). У 4 випадках визначено фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований та в одному – одночасно фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований і SARS-CoV-2. Всі померлі не мали профілактичних щеплень проти грипу та COVID-19.

2. Гостра респіраторна хвороба COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2

За даними рутинного епіднагляду на звітному тижні серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигену SARS-CoV-2 встановлено 3 654 випадки захворювання на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 2,6%, що на 0,9% менше показника минулого тижня. Від загальної кількості пацієнтів із COVID-19 госпіталізовано 1 012 (27,7%) осіб.

За звітний тиждень серед дітей до 17 років зареєстровано 393 лабораторно підтверджених випадки COVID-19, що порівняно з попереднім тижнем менше на 15,1%. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримало 204 дитини, що становить 20,2% від госпіталізованих осіб із COVID-19, із них 1 дитина віком до 4 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епіднагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 30 летальних випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19.

3. Лабораторні дослідження в системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ

За результатами лабораторного дослідження зразків матеріалів від 3 195 пацієнтів із закладів охорони здоров'я в 460 (14,4%) випадках визначено віруси респіраторної групи інфекцій (табл. 2). Із всіх позитивних знахідок віруси SARS-CoV-2 визначені в 401 (87,2%) випадку.

В 16 областях України та місті Києві серед 762 пацієнтів із підозрою на грип в 303 (39,8%) зразках матеріалів визначені фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований, А(Н1)рdm09, А(Н3) та В.

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів від пацієнтів закладів охорони здоров'я України за 03 тиждень 2024 року

Показники	Звітний тиждень	Всього від початку сезону
Кількість обстежених осіб	762	3790
Кількість позитивних результатів, (%)	303 39,8%	739 19,5%
А не субтипований	227	600
А(Н1)рdm09	63	109
А(Н1N1)	0	0
А(Н3)	3	4
В	10	26
Кількість обстежених осіб	3195	41161
Кількість позитивних результатів, (%)	460 14,4%	10284 25%
Парагрип	1	34
Аденовіруси	11	106
RS-віруси	39	200
Риновіруси	5	79
Бокавіруси	1	15
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	3
Метапневмовіруси	2	11
SARS-CoV-2	401	9836

4. Вакцинація проти грипу

За 3 тиждень 2024 року проти грипу вакциновано 1 254 особи, зокрема 1 048 із них - особи з груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 5).

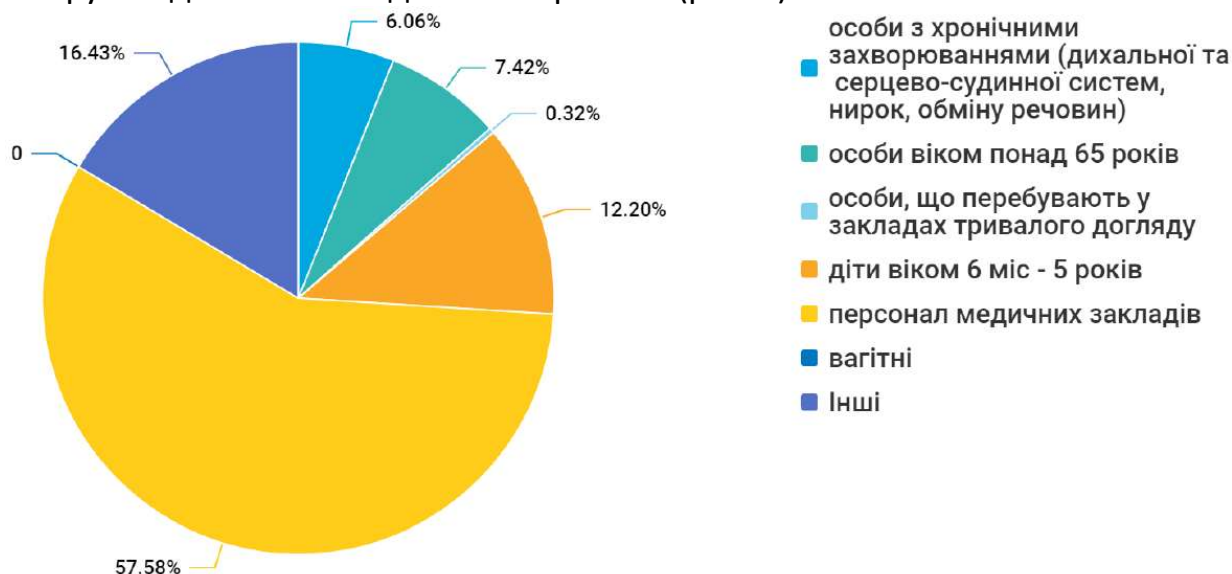

Рис. 5. Питова вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу станом на 3 тиждень 2024 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

1. Дозорний епідгляд за грипозними захворюваннями

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюється у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ – Київ, Суми та Чернігів, схід – Дніпро та Харків, південь – Запоріжжя та Одеса, захід – Львів, Рівне та Чернівці, центр – Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 3 тижня 2024 року зареєстровано 173 пацієнта, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 234,2 на 100 000 населення, що на 10,8% менше показника минулого тижня. Серед дітей віком до 17 років показник захворюваності порівняно з минулим тижнем навпаки збільшився на 34,1% і становить 464,2 на 100 000 населення.

З-поміж 173 пацієнтів із ГПЗ у 97 (56,1%) осіб було відібрано зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами дослідження 87 зразка матеріалів в 48 (55,2%) випадках отримано позитивні результати. В зразках матеріалів від пацієнтів із ГПЗ визначені віруси грипу типу А(Н1)рdm09 в ПМСД Запорізької (1) області, А не субтиповані в ПМСД Вінницької (1), Дніпропетрівської (3), Львівської (3), Одеської (4), Сумської (2), Чернігівської (3), Чернівецької (2) областей та в місті Києві (4), в Харківській області – в 3 випадках віруси грипу типу А (Н1N1) (табл. 3).

З початку епідемічного сезону від 2 559 пацієнтів із ГПЗ лабораторно досліджено 1 119 (43,7%) зразків матеріалів, отримані позитивні результати у 410 випадках – 36,6% (рис. 6).

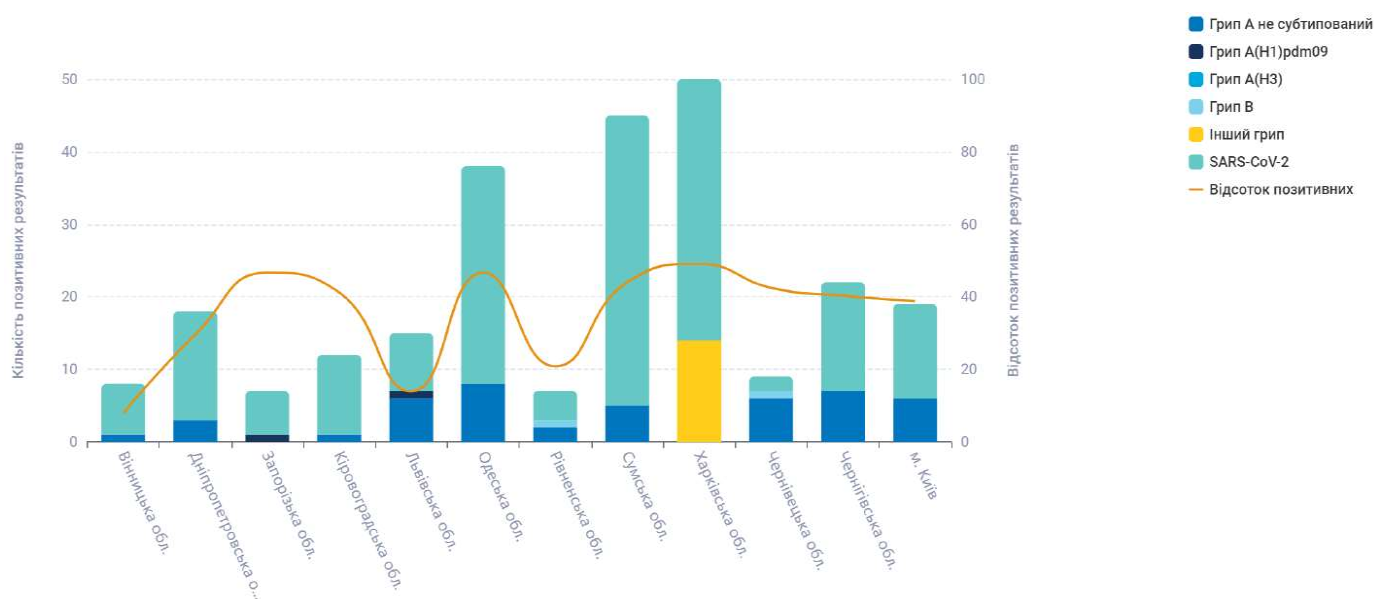

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 03 тиждень 2024 року)

2. Дозорний епідагляд за тяжкою гострою респіраторною інфекцією

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 197 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 80 (40,6%) – діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,6%.

З-поміж 197 випадків ТГРІ у 80 (40,6%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 73 зразків матеріалів у 39 (53,4%) випадках отримано позитивні результати. В дозорній лікарні Харківської області в зразках матеріалів від 3 пацієнтів із ТГРІ визначено віруси грипу типу А(Н1N1); віруси грипу типу А не субтиповані визначені в дозорних лікарнях Вінницької (3), Кіровоградської (3), Львівської (4), Одеської (1), Сумської (2), Рівненської (2) областей та місті Києві (2) (табл. 3).

З початку епідемічного сезону з-поміж 2 057 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджено 898 (43,7%) зразків матеріалів. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 341 (38%) випадках (рис. 7).

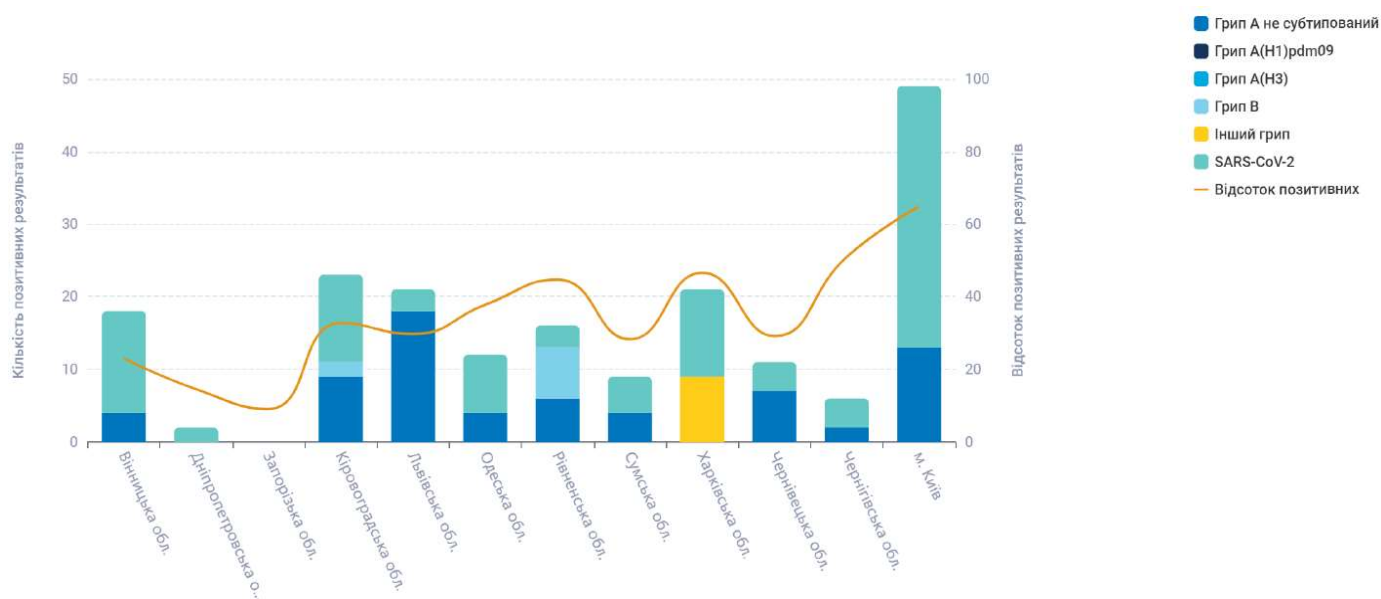

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 03 тиждень 2024 року)

Таблиця 3. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 03 тиждень 2024 року

Показники	Звітний тиждень		Всього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Всього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	87	73	160	1119	898	2017
Кількість позитивних зразків, абс.знач. (%)	48 55,2%	39 53,4%	87 54,4%	410 36,6%	340 37,9%	750 37,2%
Кількість вірусів грипу, % від числа позитивних	26 54,2%	20 51,3%	46 52,9%	63 15,4%	84 24,7%	147 19,6%

А, % від числа позитивних на грип	26 100%	20 100%	46 100%	61 96,8%	75 89,3%	136 92,5%
А(Н1)рdm09	1	0	1	2	0	2
А(Н1N1)	3	3	6	14	9	23
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
А не субтиповані	22	17	39	45	66	111
В, % від числа позитивних на грип	0	0	0	2 3,2%	9 10,7%	11 7,5%
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, % від числа позитивних	22 45,8%	19 48,7%	41 46,6%	347 84,6%	256 75,3%	603 80,4%
Парагрип	5	2	7	26	16	42
Аденовіруси	4	5	9	54	44	98
RS-віруси	2	7	9	30	62	92
Риновіруси	3	1	4	34	16	50
Бокавіруси	0	0	0	3	4	7
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	2	0	2
Метапневмовіруси	0	2	2	11	11	22
SARS-CoV-2	8	2	10	187	103	290